

โรคไข้หวัดนกเป็นโรคที่กลับมาระบาดใหญ่ การป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญ การวิจัยเชิงทำนายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรม บรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ในการควบคุมพฤติกรรม และความตั้งใจในการปฏิบัติบทบาท รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายความตั้งใจในการปฏิบัติบทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกของอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างคืออาสาสมัครสาธารณสุขในจังหวัดยโสธร จำนวน 466 ราย โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาความสามารถในการทำนายโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เมื่อพิจารณาตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของทฤษฎีพบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาท และการประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

2. กลุ่มตัวอย่างมีบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของทฤษฎี พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

3. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในการควบคุมพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ตามองค์ประกอบย่อยของทฤษฎี พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก แต่มีการรับรู้อำนาจในการปฏิบัติบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด

4. กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการปฏิบัติบทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนก อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ทัศนคติต่อพฤติกรรม และ การรับรู้ในการควบคุมพฤติกรรม สามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจในการปฏิบัติบทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกของอาสาสมัครสาธารณสุขได้ร้อยละ 49.0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

6. การรับรู้อำนาจในการปฏิบัติบทบาท และการประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติบทบาท สามารถร่วมกันทำนายความความตั้งใจในการปฏิบัติบทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกของอาสาสมัครสาธารณสุขได้ร้อยละ 53.6 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับทีมสุขภาพหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถึงการสนับสนุนการปฏิบัติบทบาทด้านการป้องกันและควบคุมไข้หวัดนก โดยการส่งเสริมให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีการรับรู้อำนาจในการควบคุมพฤติกรรม และตระหนักถึงผลลัพธ์ที่ดีในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ โรคไข้หวัดนก เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีความตั้งใจในการปฏิบัติบทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดนกต่อไป

Avian influenza represents a serious pandemic threat. As such, effective prevention and control is therefore a high priority. The purposes of this predictive research design were to study attitudes toward the behaviors, subjective norm, perceived behavioral control, and intention in prevention and control of avian influenza of village health volunteers, and to examine predicting factors of intention in prevention and control of avian influenza. The subjects were 466 village health volunteers residing in Yasothorn province, recruited by stratified random sampling. The questionnaires were developed by the researcher, and the content validity was tested by 5 experts. The content validity index was 0.98 and the reliability of the test was 0.84. Data were analyzed by using descriptive statistics and stepwise multiple regression. The results of this study, considerations through the Theory of Planned Behavior, were as follows:

1. The subjects had the highest level of attitudes toward the behaviors. The subscales of behavioral beliefs and outcome evaluations, were also at the highest level.
2. The subjects had the highest level of subjective norm. The subscales of normative beliefs and motivations to comply with the referents, were also at the highest level.
3. The subjects had a high level of perceived behavioral control. The subscales of control beliefs was at a high level, whereas the mean score of perceived power was at the highest level.
4. The subjects had the highest level of intention in prevention and control of avian influenza.
5. Attitudes toward the behaviors and perceived behavioral control accounted for 49.0% of the variability in intention in prevention and control of avian influenza ($p < .001$).
6. Outcome evaluations and perceived power accounted for 53.6% of the variability in intention in prevention and control of avian influenza ($p < .001$).

According to the results of this study, health care or relevant authorities should facilitate in prevention and control of avian influenza by encouraging perceived power and positive outcome evaluations of village health volunteers, in order to always be consistent in intention in prevention and control of avian influenza.